

MRO- AKTUELLT (12/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 28 december 2011

Bästa MRO-föreningar här kommer årets sista MRO-Aktuellt. Vänligen kontrollera att de inom din förening som bör finnas på distributionslistan verkligen är med. Jag har under hösten haft problem med mitt datorsystem. Namn kan ha fallit bort (nya kanske till och med tillkommit). Sänd korrekationer som gäller din förening till mig. Likaså har min lista på de personer som vill få JHRF:s medlemsblad "Spårburen" försvunnit i cyberrymden. Anmäl dig på nytt till mig, om du vill få den.

MRO:s vårmöte 2012

Med denna vagn kommer vi förmodligen att åka. Det är en Mustang typ M51 nr 56. Vagnen är renoverad 1994 och 2003. Observera dörplacementen!

Glöm inte bort vårmötet lördagen 3 mars 2012! Föreningen beslöt vid höstmötet att med tacksamhet acceptera inbjudan från Torsten Nilsson vid ArbetSam och Arbetets museum i Norrköping, att hålla vårmötet i organisationens lokaler centralt i Norrköping. Se på annan plats i detta häfte att det pågår en museimässa samma dag och på samma plats!

Vår sammankomst planeras börja genom samling vid spårvagnshållplatsen vid Norrköping C mellan kl 10.30 och 10.45, i

samband med att tåg anländer från olika håll. (fr M 10.26; fr G 9.24; fr U och Cst 10.29) Avgång med spårvagn kl 10.45. Rundtur på delar av nätet och besök i verkstaden. Vi blir slutligen avsläppta nära ArbetSams lokaler.

Själva mötet börjar kl 12.00 i Alvarummet på plan 6. Vid kl 13 tar vi avbrott för mat i restaurangen på samma plan (betalas av var och en i restaurangen, sannolikt under 100 kr). Efter eventuellt besök vid Museimässan i källarplanet startar vi åter vårt möte vid 14-tiden. Mötet pågår som längst till kl 17.

Viktiga diskussionspunkter vid mötet bli fortsatt hantering av avgiftsfrågan, våra arrangemang Tågsläpp och Almedalen mm. Delar eller i bästa fall hela MRO:s arbetsgrupp för TS-avgifter deltar vid mötet.

I nästa MRO-Aktuellt kommer förslag på hotell i Norrköping för de som vill övernatta och likaså uppgift om sista anmälningssdag för deltagande i vårmötet.

Museimässan – turista på museum

2-3 mars 2012 Arbetets museum i Norrköping. Lär känna delar av Museisverige som du inte visste fanns och hitta nya upplevelser. Vi har samlat både stort och smått, känt och okänt inom museibranschen för att visa mångfalden.

Målet är att lyfta fram museer som besöksmål och hitta bra sätt för besöksnäring och museer att samverka. Kom och inspireras av våra utställare, besök föredrag och ta med dig nya idéer hem!

<http://www.museimassan.se/>

Överklagandet av Transportstyrelsens debitering av fordonsregisterhållningsavgifter

Undertecknad har som ombud för Munkedals Jernväg, Skånska Järnvägar

MRO- AKTUELLT (12/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 28 december 2011

och Östra Södermanlands Järnväg överklagat Transportstyrelsens debitering av avgifter för registerhållning. Överklagandena handläggs av Förvaltningsrätten i Falun. I överklagandena hävdas i första hand att uttaget av registerhållningsavgifterna strider mot EU-rätten och i andra hand att uttaget är oproportionerligt i jämförelse med de avgifter som tas ut av kommersiella trafikutövare.

Skriftväxlingen i målen är ännu inte avslutad och det går därför inte att bedöma när förvaltningsrätten kommer att döma i målen. Överklagandena för MJ, SkJ och ÖSIJ drivs som ”pilotmål” utan kostnad för berörda banor. Övriga museiföreningar som debiterats registerhållningsavgifter av Transportstyrelsen har rekommenderats att överklaga och att därvid begära att överklagandet vilandeförklaras i avvaktan på att pilotmålen avgörs. Berörda föreningar har fått information direkt från MRO:s ordförande om hur ett sådant överklagande med begäran om vilandeförklaring går till. I avvaktan på förvaltningsrättens domar i pilotmålen har alla berörda föreningar rekommenderats att betala de avgifter som Transportstyrelsen har debiterat.

*Jan-Mikael Bexhed
advokat*

Regeringens proposition 2010/11:160 ” Godkännande av järnvägsfordon och ansvar för underhåll”

Som rapporterades i förra MRO-Aktuellt så debatterade riksdagen och tog beslut om detta lagförslag den 9 november. Lagen gäller från 1 december. De olika handlingarna: propositionen, utskottets förslag till

beslut anföranden i kammaren och beslutet hittar du på www.riksdagen.se

Museijärnvägsfordon undantas från denna lag. Därutöver har regeringen vid skrivningen tagit intryck av Björn von Sydows motion, av trafikutskottets uttalande och av diskussionen i kammaren den 1 juni. Under rubriken ” Undantag från krav på registrering” stod i propositionen följande: *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om undantag från krav på registrering.*

Lite längre ner i texten står det: Regeringen konstaterar, i likhet med trafikutskottet, att möjligheten finns att undanta museijärnvägar och museijärnvägsfordon från driftskompatibilitetsdirektivets tillämpning. Det gäller bland annat krav på registrering som regleras i direktivet. Regeringen delar också inställningen att särskilda hänsyn bör tas till museijärnvägsföreningarna och de knappa ekonomiska omständigheter dessa föreningar ofta verkar under.

Vid månadsskiftet oktober/november hanterade trafikutskottet propositionen. I utskottets ställningstagande står bland annat ”... Mot bakgrund av utskottets uttalanden i maj 2011 om undantag för museijärnvägar (bet. 2010/11:TU19) konstaterar regeringen att möjligheten finns att undanta museijärnvägar och museijärnvägsfordon från driftskompatibilitetsdirektivets tillämpning, vilket välkomnas av utskottet. Utskottet noterar också att regeringen delar utskottets inställning att särskilda hänsyn bör tas till museijärnvägsföreningarna och de knappa ekonomiska omständigheter dessa föreningar ofta verkar under...” Som en följd av riksdagsbeslutet 9 november beslöt regeringen den 10 november motsvarande ändringar (SFS 2011:1117) i järnvägsförordningen. I förordningens 6 kap. 10 § har lagts till Transportstyrelsen får meddela ytterligare föreskrifter om registret och om undantag från krav på registrering. (Det av mig kursiverade utgör själva tillägget.)

TS får alltså i uppgift att avgöra undantag, i ljuset av att vissa museibanor har fordon som trafikerar det nationella nätet och då bör registreras. Dessa faller då under la-

MRO - AKTUELLT (12/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413-137 07, 070-607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 28 december 2011

gen, medan museibanor och vissa andra banor på fristående infrastruktur ska ställas utanför tillämpningen.

Även om formuleringen är "får" i förordningstexten så är det givetvis inte så att beslutet innebär att TS efter eget godtycke kan göra som den vill. Med en enig riksdag och regering i denna sakfråga så har givetvis TS att rätta sig efter statsmaktens intentioner.

Näringsdepartementet

Vid samtal med lämplig tjänsteman på näringsdepartementet några dagar efter riksdagsbeslutet om befrielse från fordonsregistrering för museifordon, fick MRO:s ordförande veta att när den omskrivning av EU:s järnvägspaket som nu pågår om några år ska implementeras i svensk lagstiftning, kommer MRO och JHRF att vara remissinstanser. Vårt idoga arbete har nu lätt till att begreppet museitrafik har trängt in i departement och riksdag!

Säkerhetsseminarium

Som har omnämnts i tidigare MRO-Aktuellt så anordnar MRO i vinter ett säkerhetsseminarium. Det hålls helgen 14-15 januari. Platsen blir så central som möjligt för de anmälda deltagare, nämligen Mjölby Stadshotell. Detaljer om arrangementet har i dagarna distribuerats till de som anmält sig. MRO:s styrelse anser att arrangementet är mycket angeläget och har trots mager ekonomi beslutat att subventionera seminariet.

Tyvärr har inte alla föreningar visat intresse för deltagande i detta seminarium. Det är oerhört angeläget att samtliga MRO-föreningar tar säkerheten på största allvar.

MRO-föreningar får inte på grund av slarv eller ointresse riskera sitt tillstånd. Ett sätt att minska risken är att ha välutbildade och intresserade personer som ansvarar för säkerheten och till exempel deltar i denna typ av fortbildning. Om din förening inte har anmält någon, gör det nu via info@museibanorna.se. Jag försöker då klämma in ytterligare någon/några deltagare.

Ansökan RAÄ

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) utannonserade under oktober "Bidrag till ideella organisationer inom kulturmiljöområdet." Sökande ska bedriva "nationell verksamhet, aktiv på flera orter". MRO:s styrelse och arbetsgruppen (Hellborg-Fredén-von Sydow) utformade en ansökan. Denna avser två verksamheter:

- 1) Museijärnvägarnas trafik sker helt i egen regi och med föreningens egen kompetens. Föreningen har därigenom samlat på sig ett stort kunnande, vilket vidmakthålles internt bland de tjänstgörande föreningsmedlemmarna med hjälp av skrifter, övningar, kurser och examinationer. Hela denna kunskapsbank är dold för den "vanlige" besökaren - och inte heller efterfrågad. Det finns emellertid en liten grupp som av olika skäl har önskar få en fördjupad insikt i hur den gamla järnvägen fungerar. Det sökta anslaget är avsett att göra det möjligt att försöksvis bedriva en schemalagd sådan informationsverksamhet
- 2) Museijärnvägarna söker ju bedriva järnvägsverksamheten så historiskt riktigt som möjligt. Detta leder i vissa fall till miljöproblem eftersom vissa material och metoder, som på sin tid ansågs helt acceptabla, har oönskade miljökonsekvenser, som antingen gör dem otillåtna eller innebär stora

MRO- AKTUELLT (12/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 28 december 2011

olägenheter eller i vissa fall orimligt stora kostnader. Museijärnvägarna har länge diskuterat hur man skall kunna undvika dessa metoder och ämnen men ändå bedriva verksamheten på ett sådant sätt att de museala aspekterna tillgodoses. Bidraget är avsett att stödja detta arbete. Totalt sökt belopp är 103 kkr.

Invigning Uppsala

Trafikverkets gd Gunnar Malm invigningstalar (foto Ragnar Hellborg).

Måndagen 12 december invigdes Uppsala nya resecentrum och samtidigt ULJ:s nya bangård och stationshus . ULJ:s spår är nummer 9 och 10. Dessa spår når man på samma sätt som övriga normalspår via en gångtunnel. Dagen till ära körde ULJ ett antal tåg för allmänheten.

Här gör LÅNGSHYTTAN rundgång på nya 891-bangården. Bakom loket det nya ULJ stationshuset (foto Ragnar Hellborg).

Arbetslivsmuseer

Två nyhetsbrev har utkommit sedan förra MRO-Aktuellt. (Nyhetsbrevet ligger som pdf-filer på www.arbetsam.com) Här ser du innehållet i breven:

Nyheter för Arbetslivsmuseer 2011-11-29

- * Museimässan 2-3 mars 2012 (Norrköping)
- * ArbetSam – Museidagar (Göteborg)
- * Ångpanna, inbjudan konferens (Eskilstuna)
- * OnSpotStory, missa inte chansen att vara med
- * Många nyheter i Arbetsamma museer 2012
- * Kulturarvslyftet, ny satsning på kultur
- * Preliminärt kursprogram 2012
- * Lyckad mässa i Falun

Nyheter för Arbetslivsmuseer 2011-12-13

- * 2012 kommer att bli ett spännande år
- * Samarbete med STF
- * OnSpotStory, missa inte chansen att vara med
- * Järnväg för miljoner!
- * Snart är Ophelia på väg hem!
- * Logisk mekanik

MRO- AKTUELLT (12/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 28 december 2011

Ångpanna

En konferens om skötsel, drift och underhåll av ångpannor. Datum: 3–4 februari 2012. Plats: Munktellmuseet, Eskilstuna och Faktoriet, Eskilstuna stadsmuseum. Målgrupp: De som arbetar med ångpannor, underhåll, drift och reparationer. Föreningsmedlemmar som tar beslut kring hur pannor skall underhållas, köras och repareras. Kostnad: 500 kr (Preliminärt pris) Mer information: Torsten Nilsson, 011-23 17 26, 0708-46 08 11, torsten.nilsson@arbetetsmuseum.se Eller info@arbetsam.com

Tågsläpp och Almedalen

Åke Paulsson låter meddela att för Tågsläpp är dagen spikat till söndagen 22 april 2012. Det har i måndags (dvs 19/12) kommit in 9 anmälningar om deltagande. En förnyad inbjudan, påminnelse, går ut i dagarna. I övrigt följer det tidigare års upplägg.

Almedalsgruppen hade telefonmöte 19/12. Det som pågår just nu är att söka polistillstånd och därefter få en lämplig plats. En samlokalisering med MHRF, Skonaren Vega och Arbetsam undersöks.

Update No 17

Fedecrails nyhetsbrev har anlänt och bör finnas på MRO:s hemsida.

Marsh

Från vår kontaktperson i försäkringsfrågor har följande uppmaningar inkommit: Fastigheterna är försäkrade till fullvärde men det kräver också att det hålls rent runt fastigheterna och inte står pallar

och annat brännbart lutade mot husväggar samt att det hålls rent från sly och skräp mm i området nära fastigheten. Vid ett besök hos en förening som nyligen hade en skada så upptäckte skadeingenjören som var ute och inspekterade en del oroväckande saker. Det växte bl a träd i stuprännor, husvagnar stod uppställda nära varandra (enligt brandskydd ska det vara mins 4 m mellan) samt att det stod saker uppställt mot väggarna. Kan inte ovan uppfyllas så får vi ändra försäkringsbeloppen och istället sätta ett Första Risk belopp valt av föreningen. Angående rullande material: Värden på tågen kan ibland kännas lite lågt sätta från er sida. Vi vet att många av föreningarna inte har så god ekonomi och att mycket renoveras av föreningarna, men det kanske går att få fram en översyn över hur försäkringsbelopp på tågen ska sättas för att de ska ge ett bra skydd vid skada. Detta för osökt tankarna vidare till de maskinskador som varit. Det är ytterligare en punkt som bör tryckas på - vikten av att hålla maskinerna i gott skick. Vi beslutade på mötet att har en förening upprepade maskinskador så kommer självriskan att höjas för den föreningen.

Kunskapsbank

Från föregående MRO-Aktuellt upprepas nedanstående:

Den gamla vanliga visan om att uppfinna hjulet på nytt är aktuell genom alla tider. På branschmötet på Sveriges Järnvägs-museum den 29 oktober i år med representanter från JHRF- och MRO-föreningar järnvägmuseets vänner och museet diskuterade vi olika former av samarbete för att göra reservdelar, historiska uppgifter och dokumentation tillgängligt för oss som arbetar med veteranåtgång. Undertecknad utsågs till att bilda en arbetsgrupp för skapandet av en kunskapsbank.

Dokumentationen i denna kan vara av många slag. Originalföreskrifter, egna handböcker eller noteringar om metoder vid reparationer eller renoveringar är några

MRO- AKTUELLT (12/2011)

Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV

0413- 137 07, 070- 607 76 44

info@museibanorna.se

Utgiven 28 december 2011

exempel på sådant alla skulle vinna på att dela med sig av. Eller varför inte recept på maträtter speciellt lämpade för tillagning i restaurangvagn? Tänk på möjligheter, inte begränsningar!

Det finns en del idéer om hur man skulle kunna ordna detta. Men att låta en eller två styra allt kanske inte ger det bästa resultatet. Med detta upprop vill jag därför uppmana alla medlemsföreningar att nominera en person till arbetsgruppen eller åtminstone uppge en kontaktperson som kan eller vill arbeta med kunskapsdelning.

Arbetet i gruppen är tänkt att till övervägande del ske på distans. Kostsamma och tidskrävande resor ska undvikas och i stället ska den elektroniska kommunikationens möjligheter utnyttjas.

Jan Långström, Malmbanans Vänner

janlan@telia.com

0921-17993; 070-3327508

Jag avslutar med att tillönska alla föreningar fortsatta givande helgdagar och ett Gott samarbete under 2012!

Ragnar Hellborg
MRO:s ordförande